

Emotioneel functioneren van jonge kinderen met CI

Siméa 7 april 2011

Lizet Ketelaar
Sigrid Kok

Onderzoeksteam

Ontwikkelingspsychologie, UL: Prof. Dr. Carolien Rieffe
Drs. Lizet Ketelaar
Sigrid Kok, MA

LUMC, afd KNO: Prof. Dr. Ir. Johan Frijns
Drs. Anke Otten

NSDSK: Drs. Karin Wiefferink
Drs. Bernadette Vermeij

Deze presentatie

- ⦿ Hoe ziet het onderzoek eruit?
- ⦿ Welke doelen streven wij na?
- ⦿ Voorlopige resultaten

Opzet onderzoek

- ⦿ Longitudinaal: 4 metingen in 4 jaar
- ⦿ 3 groepen: normaal ontwikkelend; met CI; en met ASS (12 tot 72 mnd)
- ⦿ Multi-method: observatie, taken, vragenlijsten
- ⦿ Multi-informant: kind, ouder, leerkracht, PL

Doel onderzoek

- ⦿ Cross-sectioneel: groepen vergelijken
- ⦿ Longitudinaal: patronen vergelijken

**Welke factoren zijn beschermend /
risico voor ontwikkelen van
psychopathologie?**

Wat meten we...

- ⦿ Emotie kennis en regulatie
- ⦿ Sociaal functioneren (o.a. ToM, empathie)
- ⦿ Psychopathologie
- ⦿ Achtergrondvariabelen (o.a. taal, implantgegevens, gezinsfactoren)

Onderzoeksgroep

	CI	Controle
N	43	39
Gem. leeftijd (mnd)	44	45
Sekse j;m	27;16	19;20
Gem. implantatieleeftijd	18	
Gem. duur CI gebruik	24	

Empathie

- ◉ Vermogen om affectief op de emoties van een ander te reageren
- ◉ En om adaptief te reageren op de behoeften van een ander (troosten, helpen, steunen)
- ◉ Functie: groepscohesie en coöperatie versterken

Empathie stadia

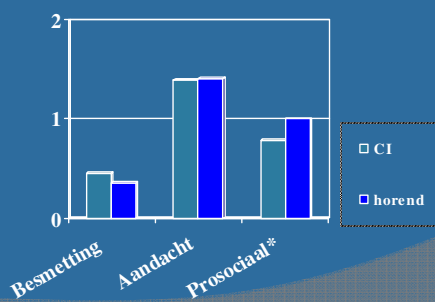
(Hoffman, 1987; Zahn-Waxler et al., 1992)

- ◉ Besmetting: kind neemt emotie van de ander over (raakt mogelijk zelf van streek)
- ◉ Aandacht: kind begrijpt dat de ander van streek is
- ◉ Prosociaal: kind probeert ander te troosten

Empathie instrumenten

- ◉ Vragenlijst ouder/groepsleider
 - “Als een ander kind lacht, lacht dit kind ook”
 - “Als een ander kind huult, kijkt dit kind daarnaar”
 - “Als een ander kind pijn heeft, troost dit kind”
- ◉ Observatie kind
 - Kind vertoont zelfde expressie
 - Kind volgt wat er gebeurt
 - Kind helpt/troost

Empathie groepsverschillen ouderlijst

Gedragsproblemen en sociaal functioneren

(CDI; Ireton, 1992)

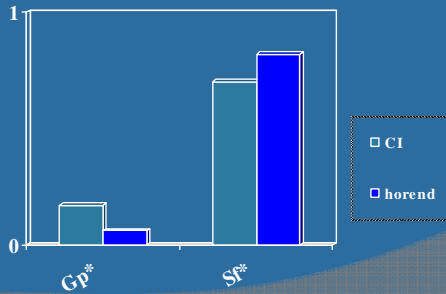
Gedragsproblemen

- “Let niet op; luistert slecht”
- “Gedraagt zich jonger dan zijn/haar leeftijd”
- “Overmatig agressief”

Sociaal functioneren

- “Speelt spelletjes met andere kinderen”
- “Laat genegenheid zien; geeft knuffels en kusjes”
- “Reageert gewoonlijk goed op correcties”

Gedragsproblemen en sociaal functioneren

	Sociaal functioneren	Gedragsproblemen
Stap 1	40%	16%
Leeftijd	.39*	.32*
Besmetting	-.08	.33*
Aandacht	.19†	-.31*
Prosociaal	.37*	.11

	Sociaal functioneren	Gedragsproblemen
Stap 1	40%	16%
Leeftijd	.39*	.32*
Besmetting	-.08	.33*
Aandacht	.19†	-.31*
Prosociaal	.37*	.11

	Sociaal functioneren	Gedragsproblemen
Stap 2	44%	32%
Leeftijd	.40*	.29*

Theory of Mind

- ⊙ Begrip dat gedrag van de ander wordt gestuurd door diens gedachten en gevoelens
- ⊙ En.. dat deze anders kunnen zijn dan die van jezelf

Functie: Sociale wereld begrijpbaar en hanteerbaar maken

Desire taak (same & opposite)

False belief taak

Voorwaarden

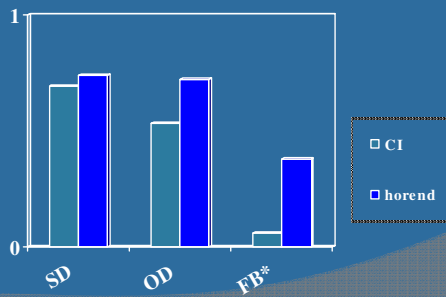
- 2,5 jaar of ouder
- Passieve woordenschat voldoende
- Begrip van waarom-vragen

66% van de CI groep was niet verbaal vaardig genoeg!!

t.o.v. 20% van de horende groep

Theory of mind groepsverschillen taakjes

Een aantal positieve punten...

- Instrumenten bruikbaar voor deze groep
- Non-verbale taakjes: geen verschillen
- Patronen lijken gelijk voor beide groepen

Maar...

- Verbale taakjes: CI groep blijft achter
- Taal blijft een belangrijke factor
- Ouders rapporteren meer problemen bij CI groep

Een achterstand die mogelijk te overbruggen is?

Subsidieverstrekkers

Meer informatie

Emoties 1 tot 5

Leid Developmental and Educational Psychology
Institute of Psychology, Leiden University

Home | Emoties 1 tot 5 | Contact | Partners

Emoties bij kinderen van 1 tot 5 jaar

Welkom op de site over emoties bij jonge kinderen

Met deze informatie willen we u vertellen dat de afwijking (ontwikkelingsproblemen) van de ontwikkeling van de emotionele ontwikkeling van kinderen van 1 tot 5 jaar.

De meest voorkomende problemen van de ontwikkeling van kinderen in het eerste en tweede jaar van hun leven, maar ook het belang van de ontwikkeling van kinderen van 1 tot 5 jaar.

In het eerste en tweede jaar van hun leven van het kind is het belangrijk om te weten dat de ontwikkeling van de emotionele ontwikkeling van kinderen van 1 tot 5 jaar.

Als u wilt weten meer over de ontwikkeling van kinderen van 1 tot 5 jaar, klik op de link 'Meer informatie' op de pagina van 1 tot 5 jaar van de website.

De website wordt ondersteund door:

ZonMw, Jeroen NuisOma, en de Universiteit van Leiden

© 2014 Emoties 1 tot 5

www.emoties1tot5.nl